

Muut esille tulleet asiat

Maaseutulautakunta 08.10.2026 § 13

Päätösehdotus

Maaseutulautakunta merkitsee asiat tiedokseen.

Päätös

Maa- ja metsätalousministeriö on käynnistänyt maaseutuhallinnon tehostamisselvityksen. Kokouksessa jaettiin MMM:n taustamuistio asiaan liittyen.

Maaseutulautakunta toteaa kantanaan Maa- ja metsätalousministeriölle viestittäväksi seuraavaa;

Kuntien yhteistoiminta-alueita ohjaavan lain 210/2010 tilalukumäärän minimi poikkeus alle 800 tilaa tulee poistaa ja ohjata suurentamaan yksiköitä maakunnallisiksi tai tarvittaessa ylimaakunnallisiksi kieli – ja alueelliset olosuhteet (Lappi) huomioiden.

Toiminta tulee säilyttää kunnallisena lähipalveluna, koska se on joustava asiakaslähtöinen toimintamuoto ja kunnat sen kustantavat. Tämä mahdollistaa myös virkatyön ohella maaseudun elinvoiman kehittämisen, sekä alkutuotannon varautumisen, mitä tukee maaseutuviranomaisten hyvä paikallis- ja tilatason tuntemus. Selvityshenkilön Yhteistoiminta-alueille lähettämässä kyselyssä keskityttiin vain viljelijätukihallinnon hoitamisen kustannuksiin ja tehtäviin, vaikka sen on vain noin 60 % kokonaistyöajasta ja kustannuksista. Myös muut lakisääteiset maaseutuviranomaistehtävät on tarkoituksenmukaista hoitaa.

Maaseutuhallinnon moniportaisuutta voidaan purkaa esimerkiksi siirtämällä Elinvoimakeskuksista erityisympäristö- ja luomutukien käsittely ja maksatus YTA-alueille. Elinvoimakeskuksien maaseudun investointi- ja kehittämisrahoitus sekä tukien valvonta voidaan siirtää Ruokaviraston alaisuuteen. Leaderin viranomaistoiminnan osalta vaihtoehtona voisi olla toiminnan siirto YTA-alueille. YTA – alueet ovat monessa maakunnassa jo nyt kiinteä kehittämistyön kumppani toimintaryhmille, joten siirto olisi tässä yhteydessä luontevaa.